

קבלנים צבאיים ישראלים וחוק התביעות הכוזבות

[English]

בתחום ההגנה והביטחון הבינלאומיים, השותפות בין ארה"ב וישראל הינה ברית משמעותית ביותר. שיתוף פעולה זה משתרע מעבר לדיפלומטיה וכולל בתוכו שיתופי פעולה צבאיים. היבט אחד שנבחן בנוגע לשיתופי פעולה אלו הוא מעורבותם של קבלנים צבאיים מישראל בפרויקטים של ממשלת ארה"ב. חלק מהקבלנים הללו התמודדו מול אתגרים משפטיים במסגרת חוק "התביעות הכוזבות" (False Claims Act) בארה"ב. מה שהעלה שאלות בנוגע לשקיפות, לאחריות ולדינמיקה בין שותפויות כאלה.

חוק התביעות הכוזבות בארה"ב: סקירה כללית

נחקק במהלך מלחמת האזרחים בשנת 1863, חוק התביעות הכוזבות של ארה"ב (FCA) הינו חוק פדרלי שמטרתו להילחם בפעילויות הונאה כנגד הממשלה. מטרתו העיקרית היא להרתיע אנשים וגופים מלהונות את הממשלה על ידי הצגת תביעות הונאה או כוזב תמורת תשלום. ה-FCA מאפשר לאזרחים פרטיים, המכונים גם "חושפי שחיתויות" (whistleblowers), להגיש תביעות בשם הממשלה ולקבל חלק מהכספים המוחזרים.

תפקידם של הקבלנים הצבאיים הישראלים

ישראל ידועה בטכנולוגיות ההגנה הפורצות דרך שלה ובמומחיותה בפעולות צבאיות. במהלך השנים, קבלני צבא ישראלים היו מעורבים בפרויקטים שונים ושותפויות עם ממשלת ארה"ב. שיתופי פעולה אלו נעים מפיתוח כלי נשק מתקדמים ועד למתן פתרונות אבטחה וסייבר. בעוד שרבים מהמיזמים הללו היו מוצלחים ובעלי תועלת הדדית, קרו מקרים שבהם קבלנים ישראלים עמדו מול האשמות של פעילויות הונאה במסגרת ה-FCA.

תיקים נגד קבלנים צבאיים ישראלים

- האשמות על חיוב יתר: כמה קבלנים צבאיים ישראלים התמודדו עם האשמות על חיוב יתר של ממשלת ארה"ב עבור שירותיהם. מהטענות הללו עולה כי קבלנים הגישו בכוונה חשבוניות מנופחות יתר על המידה עבור עבודה שבוצעה, מה שהוביל להגדלת הנטל הכספי על ממשלת ארה"ב.
 - הצגות כוזבות ומטעות של מוצרים: היו מקרים בהם קבלנים לכאורה הציגו באופן כוזב ומטעה את היכולות או הפרטים של המוצרים שלהם בפני ממשלת ארה"ב. דבר העשוי להיות כרוך בהגזמה בביצועים של מערכות נשק או פתרונות אבטחת סייבר, מה שמוביל למתן חוזה לא תקין.
 - אי עמידה בהתחייבויות חוזיות: במקרים מסוימים, קבלנים הואשמו באי מילוי התחייבויותיהם בחוזה שחתמו, כגון: אספקת מוצרים באיכות ירודה או אי עמידה בזמנים מוסכמים.
 - חוסר בקרת איכות: האשמות על בקרת איכות ירודה, שגרמה לאספקת מוצרים פגומים או מוצרים שאינם עומדים בדרישות, גם הועלו כנגד כמה קבלנים צבאיים ישראלים.
 - שיבושים ושחיתות: חלק מהמקרים נסבו סביב האשמות על שיבושים או שוחד שניתנו על ידי הקבלנים לפקיד ממשלה או למקבלי החלטות בכדי להבטיח חוזים או יחס מועדף.
- מקרים הניתנים לציון:**

- צ'סטר ל. וולש, עובד בחברת ג'נרל אלקטריק, זכה ב-13.4 מיליון דולר על חשיפת מעורבותה של החברה בה עבד, בהונאה המוערכת ב-40 מיליון דולר נגד ממשלת ארה"ב. ג'נרל אלקטריק קשרה קשר עם רמי דותן, שהיה אז מפקד בחיל האוויר הישראלי, על ידי שליחת חשבוניות לממשלה האמריקאית עבור ציוד למבחן

וחלקים פיקטיביים. את הכסף שהתקבל לקחו דותן והרברט שטיינדלר לכיסם האישי, הרברט הינו בכיר בג'נרל אלקטריק שפיקח על מכירות המנועים.

- גרגורי קאפוטו, עובד בחברת GTP (Global Tungsten & Powers Corporation), זכה ב- 952,000 דולר - 17% מהסדר של 5.6 מיליון דולר, על חשיפת האישורים הכוזבים של החברה שלו לתוכנית המימון הצבאי הזר של ארצות הברית (Foreign Military Financing). על פי החוק האמריקאי, מענקי כספים עבור רכש חוץ מוגבלים למוצרים המיוצרים על ידי חברות אמריקאיות. GTP, בשבע ממכירותיה לממשלת ישראל, ציינה את ארצות הברית כמקור ייצור הטונגסטן, כאשר המתכת הגיעה למעשה מסין.

- חברת ABS Development Corporation הסדירה, תמורת 2.8 מיליון דולר, טענות לפיהן הפרה את החוק האמריקאי לתביעות שווא. ארה"ב מעניקה חוזים ראשיים למכירה צבאית זרה רק לחברות אמריקאיות מקומיות. ABS הציגה את עצמה בצורה כוזבת כקבלנית הראשית לשיפוץ מספנה ימית בחיפה, בעלות 46 מיליון דולר. העבודה המהותית בנמל הצבאי בוצעה למעשה על ידי חברת אשטרום אינטרנשיונל בע"מ, חברת האם של ABS בישראל.

איך אני מתחיל?

עורכי הדין שלנו בפולוק כהן (Pollock Cohen), הינם מחויבים לסייע לחושפי השחיתויות לקבל תגמולים במסגרת חוק התביעות הכוזבות. אם ידוע לך על הונאה בקבלנות הישראלית, התקשר אלינו למספר +1.646.290.7251, שלח פניה באתר שלנו, או שלח לנו דוא"ל לכתובת confidential@pollockcohen.com. אנחנו רוצים לשמוע את הסיפור שלך.